

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:
Hannah Fielding
THE ECHOES OF LOVE

Copyright © 2013 by Hannah Fielding
Translation Copyright © 2015 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-01315-3

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

Hana Filding

NOĆ KARNEVALA

Prevela Zvezdana Šelmić

Beograd, 2015.

Mojoj kćerki Aleksandri, čije me je poznavanje italijanske umetnosti nadahnulo, i čija mi je podrška, puna ljubavi, stalna motivacija.

*Odjeci odjekuju sećanjem
niz hodnik kojim nismo krenuli.*

T. S. Eliot – Četiri kvarteta: Bernt Norton

*Višestruki odjeci bude se i zamiru u daljini...
A kada odjeci utihnu, kao bol zavlada tišina.*

Henri Vodsvort Longfelou – Evandželin: priča o Akadiji

1.

Karneval u Veneciji, 2000.

Sat je izbio ponoć baš kad je Veniša prolazila kraj veličanstvenog ogledala iz osamnaestog veka koje je visilo iznad kamina u holu. Nagonski je pogledala u njega i presekla se. Pod svetlošću vatre videla ga je ponovo – varljivo ocrtanog, oslonjenog o zid na drugom kraju polumračne sobe, pogleda mirnog i čvrstog, gledajući je ispod crne maske koju je nosio. Stvarno varljiv, jer kad se Veniša okrenula, tamo nije bilo nikog.

Stresla se. U sećanju joj je odjeknuo glas nane Horen, podsećajući je na čudna keltska verovanja koja joj je škotska dadilja pričala. Pogotovo ovo: „Ugasiš svetlo i pogledaš u ogledalo nad upaljenom vatrom, tačno u ponoć na Bele poklade“, šaputala je starica uzdrhtaloj, maštovitoj devojci, „i ako vidiš još jedno lice pored svog, to će biti lice tvoje velike ljubavi, čoveka za kojeg ćeš se jednog dana udati.“

Da li joj se upravo to desilo? Da li je ovaj nepoznati čovek ljubav njenog života?

Koješta, ljutnula se i nasmejala svom odrazu. *Baš si smešna! Zar nisi ništa naučila?* Pre nekoliko godina Veniša se prepustila takvim fantazijsama i jedino što je dobila bila je patnja. Ipak, nije uspevala da se pomeri. Nagnula se bliže ogledalu koje je odražavalo njeno bledo, uplašeno lice pod treperavim svetлом, prepuštajući se drhtajima toplih sećanja na nekadašnju ljubav. Na nekoliko trenutaka kao da je izgubila svest o tome gde se nalazi; osećala se kao da je zatvorena u kugli, gledajući kako vreme teče deset godina unazad.

Garet Džordan Karter. *Džad.* To je bio nadimak za Džordana – Veniša ga je izmisnila jer joj se nije dopadalo ime Garet, a ni Džordan joj nije bilo naročito drago. Džad je bio njena prva ljubav, i što se Veniše tiče, verovatno i poslednja. U to vreme bila je mlada i naivna – imala je samo osamnaest godina. Danas, sa dvadeset osam, volela je da misli o sebi kao svetskoj ženi, koja neće dozvoliti da se prepusti nesigurnoj iluziji strasti, ma koliko privlačno delovala. Platila je visoku cenu za svoju naivnost i nepromišljenost.

Sad je pokušala da se otrese mučnih sećanja i u mislima se vrati maskiranom neznancu – dobro, skoro neznancu.

Njihov kratki susret odigrao se prve večeri karnevala u Veneciji, deset dana pred Bele poklade...

Bilo je oko pola osam uveče i prodavnice su počele da se zatvaraju. Vetar koji je duvao celog dana sad je oslabio i drveće je obavila izmaglica, kao da je sve što je udaljeno više od par metara prekriveno gazom. Vlažni vazduh bio je neobično tih.

Veniša je pritegla pojasa kaputa oko vitkog struka i podigla krznenu kragnu oko vrata. Zvuk njenih koraka odjekivao je pločnikom dok je hitala s Trga Svetog Marka ka mostu Rijalto, usamljena prilika u gotovo pustoj ulici. Nameravala je da uhvati *vaporeto*, linijski brodić koji će je odvesti do palate Mendikoli, gde je bio njen stan. Na drugoj strani ulice videla je nekoliko pognutih pešaka, a na mračnoj vodi Velikog kanala nije bilo naročito prometno.

Iznenada su pred nju iz tame iskočile dve prilike. Bile su umotane u karnevalske plaštove i nije im se videlo lice, samo avetijska tama pod kapuljačom. Ispod jednog plašta pružila se ruka i zgrabila joj tašnu. Obuzeta strahom, Veniša je pokušala da vrisne, ali glas joj je zapeo u grlu. Ipak, čvrsto je uhvatila kaiš koji joj je visio preko ramena i grudi, pokušavajući da podigne koleno i udari napadača u prepone, ali razbojnici su bili spremni. Onaj drugi ju je s leđa stegao za vrat, a prvi je izvukao nož.

Baš kad se spremio da preseče kaiš njene tašne, odnekud se stvorila još jedna, krupnija prilika i neverovatnom brzinom zamahnula pesnicom ka jednom od napadača. Razbojnik je jeknuo i zateturao se unazad, spotakao se preko saučesnika i obojica su pali na zemlju. Odmah su žurno ustali i nestali u magli.

„Va tutto bene, da li ste dobro?“ Neznančev baršunasti bariton prizvao je Venišu svesti dok ju je zabrinuto gledao u krupne oči boje čilibara.

„Da, da, mislim da jesam“, zamucala je i nagonski rukama dotakla grlo.
„Jesu li vas povredili?“

„Ne, ne, samo sam malo potresena, hvala vam.“

„Drhtite. Doživeli ste šok i treba vam nešto toplo da popijete. Hodite, tu je kafeterija s najboljom toplom čokoladom u gradu, samo par koraka odavde. To će vam pomoći.“ Ne čekajući njen odgovor, uhvatio je Venišu podruku i poveo je kroz uzanu ulicu.

Veniši su klecali kolena i cvokotala je. „Hvala“, promrmljala je, još uvek pokušavajući da dođe do daha. Srce joj je tuklo dok je puštala da je vodi ovaj neočekivani spasitelj, krupan i širokih ramena, koji je izgleda preuzeo kontrolu nad situacijom.

Tako sudbina ubacuje munje i gromove u naše živote, puštajući ih da padnu kao perce, tako da ne primetimo oluju koju bi izazvali da smo shvatili kolika je njihova moć.

Čutke su sedeli za stolom u najdaljem uglu prepune kafeterije. Bilo je suviše bučno za razgovor i Veniša je bila iscrpljena, pa je samo gledala u čoveka koji je sedeо preko puta nje dok je slušala muziku: Mininu nostalgičnu ljubavnu pesmu iz 1960. *Il Cielo in una Stanza*, bezočno romantični hit, pravo oličenje italijanske muzike, i baš zato se često mogla čuti širom zemlje.

Venišin andeo čuvar izgledao je više kao Lucifer nego kao nebesko biće: žestoke plave oči, neobično upadljive na tamnoputom licu, nekako su se pokretale ka tamnim obrvama kad bi se nasmešio. Sad su netremice gledale u nju, s izrazom koji ju je iznenadio; nekoliko trenutaka bespomoćno je gledala u njih. Kao da je gledala svetlucavu vodenu površinu.

Lice mu je imalo snažne, muževne crte ispod guste i potpuno crne kose, glatke i sjajne, začešljane unazad tako da otkriva široko čelo. Nije bio lep u klasičnom smislu, jer lice mu je bilo na prvi pogled suviše grubo, ali svakako je bio upadljiv i prosto je zračio snagom; očito je bio osoba navikla da donosi odluke bez kolebanja i rasprave, žestok čovek. Ipak, njegova čvrstina bila je ublažena neobičnim izvijanjem u uglovima punih usana, koje kao da je nagoveštavalo smeh; uz to, duboki urez na sredini brade davao mu je mangupski izgled koji se Veniši prilično dopadao.

Konobar je doneo šolju tople čokolade, dupli espresso i tanjur s biskvitima za koje je rekao da su *con i complimenti della casa*. Njen spasilac očito je bio redovna mušterija.

Veniša je otpila nekoliko gutljaja gustog, toplog napitka. Osetila je da dolazi k sebi dok joj je grejao grlo a potom i stomak... što se odmah odrazilo i na obrazima.

Neznanac joj se nasmešio. „Je li sad bolje?“

Klimnula je glavom. „Hvala vam, veoma ste ljubazni.“

On se još šire nasmešio. „Nema na čemu, sinjorina. Uvek je zadovoljstvo priskočiti u pomoć lepoj dami. Ja se zovem Paolo Barone, vama na usluzi.“

Veniša je u Italiji radila već tri godine kao arhitekta i dizajner enterijera u arhitektonskoj firmi svoje kume, pa se navikla na galantno ponašanje i šarm Italijana. Njihovo uvežbano nabacivanje delovalo je osvežavajuće, ponekad joj je bilo čak i zabavno, ali nikad ih nije ozbiljno shvatala. Paolo Barone bio je drugačiji. Možda zato što je još uvek u šoku pa je preosetljiva, ali nekako se odmah zagrejala za ovog čoveka. Nije bio baš mlad, ali ni star – možda trideset i koja godina – i to joj je pomoglo da se opusti. Ipak, iako su okolnosti bile neobične, Veniša nije imala običaj da prihvata pozive od nepoznatih ljudi, pa namerno nije započinjala razgovor; na njen iznenađenje, nije ni on.

Dok je obema rukama prinosa usnama toplu šolju, bila je svesna da je on gleda ne prikrivajući interesovanje. Možda pokušava da je odgonetne, pomislila je. Leknulo joj je što je rumenilo od toplog napitka prikrilo njenu zbumjenost, ali srknula je malo prebrzo pa je žurno olizala usnu vrhom jezika. Kad je shvatila šta je upravo učinila, bacila je pogled na njega i videla da mu se izraz lica promenio. To ju je nateralo da brzo obori pogled.

Kad je popila čokoladu, Paolo joj se nasmešio. „*Andiamo? Idemo li?*“, upitao je, nakrivivši glavu i upitno je gledajući.

Odgovorila mu je osmehom od kojeg su joj kestenjaste oči sinule kroz tamne trepavice koje se nekako nisu slagale s njenom kestenjastom kosom. „Da. Hvala za čokoladu. To je stvarno najbolja čokolada koju sam pila u Veneciji.“

Pridržao joj je kaput i podigao njene veličanstvene duge lokne preko krznene kragne. Veniša je sa svojih sto sedamdeset centimetara bila pričinio visoka, ali kad ju je zaobišao i počeo da joj zakopčava kaput, primećila je da je znatno viši od nje. Ruke su mu bile snažne i muževne; nekako

Noć karnevala

joj je delovao toplo i poznato, kao da su sve ovo radili već nekoliko puta. Ipak, uz to osećanje došla je i nelagodnost: njegov dodir delovao je nekako suviše intimno za nekog koga uopšte ne poznaje, pa se odmakla uz kratak, nervozan smeh.

„Hvala, to nije potrebno.“

Za trenutak ju je pogledao u oči, kao da se čudi njenim rečima, a ona je ponovo oborila pogled kao da zbog nečega nije u stanju da izdrži susret s ovim tamnoplavim očima i njihovom prodornom snagom. Onda se nasmešio i otvorio joj vrata.

„Inače, ne znam vaše ime“, rekao je Paolo kad su izašli u noćnu maglu i krenuli ka Velikom kanalu.

„Veniša. Veniša Aston Montegju.“

On je podigao obrve. „Veoma romantično ime. Venecija, kao naš divni grad. Ali vi niste Italijanka? Govorite italijanski kao da ste odavde.“

Nasmejala se. „Hvala na komplimentu! Ne, ja sam Engleskinja, ali ime mi je dala kuma koja je Venecijanka – ona je najbolja drugarica moje mame i zahtevala je da naučim italijanski.“

„Dakle, ovde ste na odmoru?“

„Ne, živim ovde.“

„U blizini?“

„Ne, u okrugu Dorsoduro. Moram da idem na vaporeto, jer se u kuću gde živim ulazi samo iz Velikog kanala.“

„Moj čamac je ukotvljen tu preko puta. Dorsoduro mi je usput. Bilo bi mi zadovoljstvo da vas povezem donde.“

„Ne, hvala. Već ste bili veoma ljubazni.“

„Kasno je, a za večeras je najavljen sneg. Vaporeto će svakako biti skoro prazan. Ne bih želeo da vam se nešto desi, sinjorina. Povešću vas.“ Govorio je tiho i nekako autoritativno; pružio je ruku k njenom laktu, ali ona se žurno odmakla.

Bila je u iskušenju da prihvati, ali znala je da neće to učiniti. Ovaj neznanac je malo suviše predusretljiv, pomislila je, i mada mu je bila zahvalna zbog poziva na toplu čokoladu kad je bila u nevolji, i mada je još uvek osećala dodir njegovih ruku dok ju je zakopčavao, nije imala običaj da tek tako ide nekud s nepoznatim muškarcima.

„Ne, zaista, hvala vam puno. Navikla sam da se vozim vaporetom. Sve će biti u redu.“

Paolo nije navaljivao, pa su čutke pošli dalje kroz uzane, krivudave uličice. Veniša je neprekidno bila svesna njegove blizine.

Bilo je veoma hladno. Vetar je stao, a preteći tamni oblak visio je nad Venecijom kao beli plašt. Kad su stigli na stanicu linijskog brodića, primetila je prve pahuljice. Nekoliko gondola, s velikim čeličnim veslima koja su se preteći pomaljala kroz meku baršunastu izmaglicu, prošlo je blago zatalasanom vodom.

„Sigurno se nećete predomisliti? Izgleda da se sprema mečava, a u tom slučaju vaporeto će kasniti.“ Gledao ju je s učtivim ali opreznim osmehom, i nju je za trenutak obuzelo žaljenje zbog odluke da ga odbije.

Paolov ponos spasen je od novog odbijanja jer se začulo promuklo čufkanje vaporeta koji je polako prilazio stanci.

„Evo mog prevoza“, rekla je Veniša veselo. „Začas ću biti kod kuće.“

Brodić je stigao i prišao maloj stanicu, udarivši o pristan.

„Hvala vam još jednom na pomoći, *signore*“, nastavila je ona smešeći se i pružajući sitnu, savršeno manikiranu ruku da se oprosti. Paolo ju je prihvatio i zadržao je u šaci, krupnoj i toploj, duže nego što je uobičajeno. Veniša je stajala obuzeta talasima vreline, odjednom neverovatno svesna ovog dodira. Naglo je povukla ruku.

Njegove oštре plave oči gledale su je pažljivo, ali kao da je bio pomalo nesiguran. „Da li biste večerati sa mnom sutra uveče?“, upitao je tiho.

Bilo bi zanimljivo večerati s Paolom, pomislila je, ali moraš da pobegneš od njega, javio se odjek onog upornog glasa u njoj; ovaj čovek bi mogao da te povredi.

„Jako mi je žao“, rekla je kruto. „Bojim se da sam zauzeta.“

„Baš šteta.“ Zvučao je potpuno iskreno, ali nije navaljivao dalje i nju je to zbog nečega razočaralo. Ponovo je pružio ruku i ona ju je bez reči prihvatile. U njegovom stisku nije bilo ni mlitavosti ni neodređenosti. Kao i mnogi, Veniša je navikla da procenjuje karakter osobe po načinu rukovanja i znala je da mnogi naizgled žustri ljudi pružaju mlitave prste nalik na mrtvu ribu. Ponovo je postala svesna da Paolove krupne, osetljive ruke kriju snagu i vitalnost, i to ju je duboko uzbudilo.

Požurila je ka vaporetu odjednom željna da pobegne, ali dok se brodić udaljavao od keja, pratila je pogledom čoveka koji se penjaо uz stepenice i nestajao u snežnoj noći, i srce joj se stezalo. Pitala se da li će ga ikada ponovo videti.

Noć karnevala

* * *

Pokazalo se da su se narednih nedelja često slučajno sretali kod *Fritelija*, kafeterije na Trgu Svetog Marka gde je Veniša svakog jutra dolazila na kapučino i biskvite pre posla, i gde se vikendom po podne sastajala s prijateljima. Paolo je najčešće izlazio kad bi ona ulazila. Kad god bi im se pogledi sreli, on bi se učtivo nasmešio, ali nijednom nije zastao da joj se obrati.

A večeras, na *Martedì Grasso*, velikom balu koji je grof Umberto Palmermi priredio da proslavi useljenje u novi dom blizu Trga Svetog Marka, i svoj prvi karneval u Veneciji u dvadeset prvom veku, Paolo je bio tamo.

Nosio je pripijken Arlekinov kostim, s jarkim višebojnim rombovima i kratkom nabranom kragnom; pripijao mu se uz telo poput kože. Takođe je imao belu plišanu beretku sa zečjim repičem. Veniša je stala kao ukopana kad je ušla u prostranu balsku dvoranu i prepoznala ga uprkos demonskom izgledu crne kožne maske koja mu je zaklanjala pola lica – ne samo po atletskoj građi zbog koje se izdvajao među drugim gostima nego i po lakom, skoro otmenom načinu na koji se kretao kroz gužvu; a tu je, svakako, bio i onaj duboki urez na bradi koji će ga uvek odati.

Veniša je čitave večeri bila svesna da je njegove prodorne plave oči prate kuda god pošla, a kad bi povremeno uhvatila njegov pogled bilo joj je teško da se ponovo odvoji. Nisu prilazili jedno drugom; samo su kružili naokolo, svesni uzajamne privlačnosti koja je bila prosto opipljiva bez obzira na mnoštvo gostiju. A sada, dok je stajala pred ogledalom, ponovo ga je ugledala u nejasnoj senci: obris njegovog snažnog tela pod treperavom svetlošću vatre, vragolasti sjaj očiju iza one crne maske.

Nekoliko dama u karnevalskim haljinama, s velovima od crne čipke, izašlo je iz balske dvorane i prekinulo Venišinu općinjenost. Pogledala je na sat. Svetlost vatre odražavala se i na zlatnom brojčaniku. Vreme je za nju stalo. Zaprepastila se koliko je dugo stajala ovde razmišljajući o svom protraćenom životu i osećajući odjeke izgubljene ljubavi. Bolje da se vrati na zabavu.

Skinula je masku Kolombine. I dalje je osećala da je napola u prošlosti, pa je za trenutak zastala s rukom na kvaci, osluškujući glasove i smeh iznutra, pre nego što je otvorila vrata da uđe.

Dugačka sala, prepuna zlatnog sjaja s ogromnih lustera od muranskog stakla, bila je prepuna ljudi uglavnom skrivenih iza karnevalski maski;

kostimi su bili bogati i živopisni, presijavali su se od silnih dijamanata, rubina, safira i smaragda. Kostimima preobražene u dostojanstvene planine buranske čipke, s blistavim šlep-suknjama od starinskog brokata, dame su mahale lepezama pred maskiranim licima s ljupkim trorogim šeširićima na vrhu komplikovanih frizura. Muškarci su takođe nosili maske, ali s dugim nosom nalik na kljun – čuvene *nosate* maske, zaštitni znak venecijanskog karnevala. Za mnoge se kostim sastojao od prostranog crnog plašta zakopčanog ispod samog grla i belih svilenih dokolenica u kojima su izgledali kao svrake i vrane. I oni su nosili troroge šešire, samo znatno veće, ukrašene belim perjem po ivici. Bilo je i kostima nadahnutih dvorskim nošnjama, kao i raznih drugih maski. Nestvaran i veličanstven prizor u sali podsetio je Veniju na staru sliku *Predvorje kockarnice* venecijanskog slikara Petra Longija koja joj je oduvek delovala nekako avetijski, jer je prikazivala mračne prilike iz osamnaestog veka, pod maskama i skrivene u senci.

Masivna vrata tiho su se zatvorila za njom i ona je ostala tu, neprimetena, gledajući goste u veličanstvenim kostimima – neki su bili maskirani, neki nisu – kako se smeju i razgovaraju. Osećala se pomalo suviše skromno u jednostavnoj haljini, s jarkim crvenim, zelenim i belim romboidima, i belom keceljom i čipkanom kapicom. Predstavljala je Kolombinu, nestasušnu i duhovitu sobericu iz komedije *del arte*, Arlekinovu kopiju ili, ponekad, suprugu. Kostim je dobila od kume za novogodišnji maskenbal u Londonu, i tada je osvojila prvu nagradu; zapravo, na tom balu je upoznala Džada; ali to je bilo tako davno... toliko se stvari od tada desilo... ne, ne sme sada da misli na to. Otresla se mračnih misli i krenula među mnoštvo maškara.

Iako ga je nesvesno tražila u opštoj gužvi među maskama, nije odmah primetila Paola. Kad ga je uočila, videla je da je skinuo masku s lica i da stoji na drugom kraju sale, s čašom šampanjca u ruci, oslonjen na korintski stub. Ostavljao je utisak spretnosti i smirenosti, i svi ostali prisutni muškarci Veniji su izgledali nekako bledo u poređenju s njim. Bio je vitak, ali delovao je gotovo zastrašujuće snažno i gipko, skoro neljudski. Morala je da prizna da Paolo, s onom crnom kosom i tamnim licem koje obasjavaju kobaltnoplave oči, predstavlja najprivlačnijeg muškarca kojeg je ikada videla: kao pali andeo.

Oko njega su se nalazili drugi likovi iz komedije *del arte*: Doktor, s dugim crnim plaštom koji pada sve do poda, crnim cipelama, tesno

pripijenom kapom i neobičnom crnom maskom koja pokriva samo nos i čelo; Kapetan, u kostimu s mnoštvom raznobojnih pruga i pozlaćenim dugmićima, kapom s perjem i strašnim mačem; i Pulčinela, u komotnoj lanenoj bluzi preko tankih crnih čarapa, opasanoj konopcem, s velikim lažnim stomakom, kapicom i maskom s kukastim nosom preko pola lica, s kojom je izgledao kao ptica grabljivica.

Paolo je netremice gledao Venišu, jedva slušajući živahnu plavušu u veličanstvenoj damskoj haljini boje zlata s dubokim izrezom i visokim kupastim šeširom. Lice mu je bilo u jasnom kontrastu sa svetlobež zidom. Široko se nasmešio kad mu je prišao domaćin. Razgovarali su nekoliko minuta, a onda su pošli kroz gužvu, pravo prema Veniši.

Grof Umberto Palermi di Orelana bio je visok, aristokratskog lika, privlačan muškarac od oko trideset godina za kojeg se znalo da je bon-vivan i ženskaroš. Večeras je bio obučen kao Lelio, elegantni ljubavnik iz komedije *del arte*, u raskošnu dvorsku nošnju iz osamnaestog veka. Nije imao masku, što je inače karakteristično za taj lik. S Venišinom kumom Đovanom Lombardi upoznao se na nekom prijemu. Nekoliko nedelja kasnije kontaktirao je s Đovaninom firmom *Bjanki i Lombardi: arhitektonski biro* i ponudio im da preurede palatu Palermi, koju je upravo nasledio od oca i kojoj je bila potrebna potpuna obnova.

Renoviranje i uređivanje istorijskih zgrada Venišina je specijalnost, pa je palata Palermi postala njen prvi veliki projekat otkako se započela u kumnoj firmi. Pošto je diplomirala na Kembridžu i magistrirala istoriju umetnosti na Institutu za umetnost u Londonu, provela je neko vreme u Institutu za restauraciju *Palaco Spineli* u Firenci. Iako je imala dosta uspeha u arhitekturi, Veniši se činilo da to ipak nije pravi poziv za nju. Zato ju je Đovana postavila za rukovodioca odseka za restauraciju istorijskih zgrada, gde je mogla da usavršava svoj dar za obnavljanje mozaika i murala. Odmah se odlično pokazala u tome i počela je da stiče ugled u Veneciji.

Pa ipak, za ostvarenje ovog prvog velikog zadatka bilo joj je potrebno više od godinu dana, a Umberto je za to vreme činio sve što je umeo ne bi li zaveo mladu ženu. Uzalud se trudio: sva njegova lepota i šarm ostavljali su je hladnom. Na kraju se pokazalo da Veniša ne samo što je uspela da okonča radove a da ne popusti čuvenom ženskarošu nego je stekla grofovovo divljenje i poštovanje. Do te mere da ju je čak i zaprosio. Pazila je da

ga odbije što blaže. Umberto je to junački podneo, ali joj je rekao da neće odustati od nade i da će je svakako ponovo zaprositi.

„Veniša, draga, izgledaš čudesno“, izjavio je Umberto Palermi, prinoсеći njenu ruku usnama; oči su mu plamtele od požude. „Zapostavio sam te večeras. Moraš mi oprostiti.“ Nastavio je ne čekajući njen odgovor: „Poznaješ li mog najboljeg prijatelja, sinjor Paola Baronea?“ Okrenuo sa prema Arlekinu i predstavio je. „Sinjorina Aston Montegiu, koja je svojim magičnim štapićem mahnula po ovoj kućerini i od gomile ruševina pretvorila je u veličanstvenu palatu.“

Paolu su oči mangupski sinule. „Ne, mislim da nisam imao čast da upoznam sinjorinu“, izjavio je, a glas mu je bio dubok i seksi.

Veniša je osetila da je pocrvenela. Stvarno je neprijatno kad ne možeš da kontrolišeš boju lica! Pogledala je u Paola, uverena da on tačno vidi kako deluje na nju. Uz malo sreće, mogao bi pomisliti da ona reaguje na Umbertovu blizinu. Odmerio ju je od glave do pete, a ona je osetila da se izdajnička vrelina spušta s lica sve niže. Pribrala se i pružila ruku.

„Drago mi je.“

Trenutak pre nego što će se rukovati, začuo se glasan prasak.

„Ah, počeo je vatromet!“, uzviknuo je grof i uhvatio Venišu podruku. „Hodite, idemo napolje.“

Mladi paževi u livrejama iz osamnaestog veka razmakli su teške brokatne zavese i otvorili elegantne prozore od poda do plafona, pozivajući goste na prostranu verandu. Veniša se obradovala izgovoru da se odmakne od Palovog nemog ispitivačkog pogleda. Odavno je nijedan muškarac nije tako uzbudio, maltene od prvog časa kad su se sreli one čudne, dramatične večeri. Dok ju je Umberto izvodio na terasu, Veniša nije videla Paola, ali bila je sigurna da je i dalje prati pogledom, s onim čudnim izrazom koji je već poznavala i koji ju je toliko zbumnjivao.

Umbertova palata, samo nekoliko ulica dalje od Trga Svetog Marka, imala je fantastičan pogled na kanale, baš tamo gde se suženje Velikog kanala spajalo sa širim kanalom ispred najčuvenijeg gradskog trga. Po širokom kanalu vrveli su čamci i brodići, nalik na svice; svaki je bio ukrašen lukovima od lišća, buketima paprati i lovorošvim vencima. Osvetljeni papirnim lampionima, polako su plovili između mnoštva gondola.

S daljem kraju Velikog kanala, gde su dokovi, tamu je razbilo mnoštvo jarkih mlazeva svetlosti, a nebo je zaplamtelo od blistavih dragulja.

Vatromet je hitao vrtoglavu visoko i razbijao se u zrakaste dijamante sjaja, pa se polako spuštao naniže, postepeno se gaseći. Potom su se pojavljivale tačkice svetla, a za njima plameni jezici koji su se peli naviše s različitih mesta i rascvetavali se u ogromne svetleće balone, srebrnaste, zelene i plave. Jedna za drugom, rakete su siktale uvis i potom, visoko iznad vode, eksplodirale uz prigušen prasak šireći oko sebe zlatasti sjaj vatre. Za trenutak bi ostao na nebu, kao da se koleba, a onda bi se spustio u vidu zlatnog pljuska.

Oblaci beličastog dima dizali su se između drveća na pjaci, menjajući boju iz crvenog u ružičasto, iz žutog u svetlucavozeleno – kovitlava magla koja menja sve što dotakne i pretvara grupe zgrada u veličanstvenu, nadrealnu sliku natopljenu zlatnim sjajem.

A potom, odnekud iz tame, pojавio se kristalni vodopad, krivudajući naviše kao talas i potom se obrušavajući u tamu, beo, bešuman i svetlucav: čudesna srebrna reka tekla je i tekla, prelivajući se i nestajući, što je izazvalo žamor odobravanja kod gledalaca iz čamaca i na obali.

Veniša je primetila da je neko pozvao Umberta i lagnulo joj je što joj više neće tako preterano ukazivati pažnju, ali Paolo je ostao tu. Osećala je njegov pogled iza sebe, sasvim blizu, i stresla se iako je općinjeno posmatrala veličanstveni vatromet pred sobom. Ogromni mlazevi zlatnog sjaja šikljali su ka nebu, nalik na vatreno perje koje se polako rastvara; zeleni točkovi vrtoglavu su se okretali dok ne nestanu, bacajući plamene iskre; cvetovi od plamena koji se otvaraju na nebu.

Nastupila je pauza pre spektakularnog vrhunca. Uvis su poletele zvezdice pastelnih boja, penjući se sve dalje kroz tamu. Jedan za drugim, pojavljujivali su se buketi boje jagorčevine, korala i jorgovana; na vrhuncu putanje bi se rascvetali, zaplameli, lebdeći, a potom bi polako padali, kao da su malaksali od previše lepote, pravo u tamnu vodu koja ih je prihvatala kao da ih grli.

Ovo je bilo prvi put da Veniša vidi tako veličanstven vatromet iz tako velike blizine, i obuzelo ju je neobično uzbuđenje dok su blistave boje eksplodirale po čitavom nebu iznad nje. „San se rađa u noćnom vazduhu“, promrmljala je gledajući kako se blistava lepotu polako gasi.

„Samo jedan trenutak sulude lepote pre nego što sami sebe sagore i umru“, odgovorio je Paolov glas iz tame.

Veniša je sad bila još svesnija njegovog uznemirujućeg prisustva, jer Paolov glas kao da ju je drsko milovao, a ona nije bila sigurna da li joj to prija ili bi želeta da pobegne.

On je posle kratke pauze nastavio. „Trebalo bi da svačiji život bude barem jednom takav.“

„Ponekad i bude“, šapnula je ona, ne okrećući se. Veče se pretvorilo u živu i nestvarnu magiju, a ona nije želeta da se to okonča. Nije morala da priča s njim, ali znala je da i on to oseća, da je između njih nastala veza kojoj nisu potrebne reči, a to ju je i privlačilo i plašilo istovremeno.

Gosti su se vraćali u balsku dvoranu. Paolo je čutke uzeo Venišu podruku i poveo je dalje od gužve, ka balustradi koja je gledala na kanal. Naslonio se leđima na kamen, izvukao iz džepa paklu cigareta i ponudio joj. Odbila je.

„Smem li?“

„Naravno, samo izvolite.“

Pripalio je cigaretu, duboko uvukao dim i odmahnuo glavom. „Pravi spektakl, zar ne? Poslednji trenuci radosti pre opštег pokajanja tokom posta!“ Nasmejaо se dubokim grlenim smehom, a ona mu se nehotice pridružila.

„Zaista veličanstvena predstava“, složila se. „Nikad nisam videla ništa slično!“

„Samo Venecijanci znaju kako da prave ovako ekstravagantne proslave, a početak novog milenijuma samo je podstakao ludovanje. Sve je to deo duge istorije karnevala i dekadencije u ovom gradu, gde plemići i podanici, bogati i siromašni zajedno učestvuju u proslavama i mogu da se kreću potpuno slobodno i bezbedno, sigurni da će njihov identitet ostati tajna. Karneval ispunjava duboku ljudsku želju za skrivanjem, da li se slažete?“ Ponovo ju je pogledao, ponovo s onim neobičnim izrazom lica.

Pogledala ga je ispod oka. „Pa, verovatno ovo jeste prilika da se ljudi sakriju iza maske i igraju neku drugu ulogu, a ne onu koju imaju u svakodnevnom životu.“

Uprkos hladnoći, ostali su napolju neko vreme, čutke uživajući u pogledu na Veneciju pod mesečinom. Sva svetla velikog grada odražavala su se i talasala se pretvorena u bezbroj tačkica sjaja, nalik na dijamantsku prašinu, u vodi Velikog kanala; a baršunasto nebo, prošarano zvezdama, svetlelo je iznad krovova u daljinii.